

final, European Commission (2018), Brussels. URL: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:c2bc7dbd-4fc3-11e8-be1d-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF.

2. Funding for climate action. European Commission, 2022. URL: https://ec.europa.eu/clima/eu-action/funding-climate-action_en.

3. Government at a Glance 2021. OECD Publishing, Paris, 2021. 278 p. <https://doi.org/10.1787/1c258f55-en>.

4. Green budgeting and tax policy tools to support a green recovery. OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19), OECD Publishing, Paris, 2020. <https://doi.org/10.1787/bd02ea23-en>.

5. International climate finance. European Commission, 2022. URL: https://ec.europa.eu/clima/eu-action/international-action-climate-change/international-climate-finance_en.

6. Joint Survey on Emerging Green Budgeting Practices. OECD and EC, 2020. <https://doi.org/10.1787/888934257812>.

7. Regulation (EU) 2021/1119 of the European Parliament and of the Council of 30 June 2021 establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulations (EC) No 401/2009 and (EU) 2018/1999 (European Climate Law). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R1119>.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-24>

THE IMPACT OF GLOBALIZATION ON SLOVAKIA'S FOREIGN POLICY

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЗОВНІШНЮ ПОЛІТИКУ СЛОВАЧЧИНИ

Radysh O. I.

*Doctoral student at the Department
of Political Science
and Public Administration
Uzhhorod National University
Uzhhorod, Ukraine*

Радиш О. І.

*аспірант кафедри політології і
державного управління
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний
університет»
м. Ужгород, Україна*

Словаччина є однією із зразкових країн Центральної Європи швидкого зовнішньополітичного розвитку і водночас відродження. Із

самого початку і аж до приєднання Словацької Республіки (далі СР) навесні 2004 року до ЄС та НАТО, інтереси її зовнішньої політики були спрямовані на євроатлантичні структури. Вже наприкінці 1989 року в центральноевропейському регіоні почалася зовнішньополітична трансформація, тобто ще до незалежності Словацької Республіки та Чеської Республіки, і тривала до інтеграції Словацької Республіки до євроатлантичних угруповань. Ця трансформація була зумовлена двома факторами. Це була з одного боку ідеологія ліберального Заходу і, з іншого боку, характер національної спадщини. Після закінчення холодної війни в усій Центральній Європі відбулася гегемонічна трансформація. Роблячи це, вільно асоційовані західні держави проникли у вакуум влади в країнах своїх східних сусідів.

Після першого етапу невизначеності між 1989-1992 роками, у 1993 році ЄС і НАТО відкрили ворота державам колишньої Ради взаємоекономічної допомоги і вже забезпечили новоствореній Словацькій Республіці чітку перспективу можливого вступу [1, с. 47]. У цей час посилювався тиск на Словацьку Республіку щодо проведення реформ, так як вона була зацікавлена у приєднанні до клубу успішних європейських держав. На тлі такого тиску, і не тільки у Словаччині, а й у Чехії, Угорщині та Польщі не існувала інша альтернатива як орієнтація на Захід. З моменту створення Словацької Республіки все більше утверджувався погляд, що прозахідна зовнішня політика є єдиною можливою альтернативою, яка підходить не тільки інтересам та вподобанням політичних еліт, а й більшості пересічних громадян. Визначення нових інтересів базувалося на двох принципах – інтеграційному і національному [4, с. 23]. Інтегративний принцип говорить про те, як ми прагнемо отримати політичну та економічну безпеку. Адаптація до західних країн означала не тільки шанс, а й надію бути захищеним у разі можливих загроз. Він заснував національний принцип про захист здобутої незалежності. Враховуються суверенітет і територіальна цілісність для дуже крихких і цінних товарів. Захист національних інтересів у цьому випадку є ключовий елемент. Звичайно, це має на увазі мислення на основі класики безпеково-політичних категорій. Під час трансформації зовнішньої політики Словаччини вони проходили через глобалізацію і використовували різні стратегії західної політики. Це був певний зовнішній стимул для самого створення зовнішньої політики в Словацькій Республіці. Порядок денний Заходу і зовнішньополітична ідентичність політичних еліт у малих державах, тобто також у Словаччині, були трохи інші. Окрім стимулів, Захід не раз використовував загрозу санкцій. Ось чому для словацької

політичної сцени у фазі переродження була характерна конфліктна політика і неузгодженість між створенням внутрішньої політики та інтересами у зовнішній політиці. Вирішальними критеріями для призначення заохочень були надійність і зрозумілість зовнішньої політики для Заходу [2, с. 12]. Це стосується лише якщо орієнтація показала елементи послідовності та збалансованості, тобто цілі, концепції, плани і стратегія не виявляла ніякої суперечності, а напрямок зовнішньої політики був спрямований на Захід, а не на Схід. У зв'язку з вищезазначеними аспектами щодо зовнішньополітичної трансформації у Словаччині можна сформулювати таку неореалістичну тезу: Оскільки великі держави, засновані на їхні повноваження прагнули отримати більший ступінь незалежності, тоді як малі держави прагнули отримати більше безпеки під крилами гегемона, потреба Словаччини поступалася до адаптивної зовнішньої політики до повного членства в євроатлантичних структурах. Навесні 2004 року в Словаччині завершився етап зовнішньополітичної трансформації. Проте з моменту вступу країн Центральної та Східної Європи до ЄС і НАТО вони знаходять у фазі консолідації. Ми стоїмо після формального об'єднання перед викликом створення політичної спільноти такої собі нової Європи, яка сама з собою також приносить нові конфлікти. Проблеми виявилися очевидними під час затвердження Договору щодо конституції для Європи, ратифікація якої зрештою провалилася, але також під час дебатів щодо європейської політики сусідства, і не в останню чергу також у дискусіях про європейський інструмент фінансової стабілізації. У словацької зовнішньої політики є багато роботи у побудові спільної європейської політики. Це буде нелегко, оскільки нинішня ситуація є результатом національного досвіду та історії кожного члена Союзу [3, с. 177].

Словацька Республіка має імідж успішної країни, яка досягла визнання та отримала відповідальність за відносно короткий період часу з моменту свого заснування брати участь у створенні світової політики. Розвиток, яким пройшла СР, був непростим і приніс передусім моменти важких реформ для своїх громадян, але таким чином відкрилися ворота до Європейського Союзу та Північноатлантичного альянсу. Однак, поки їм вдалося реформуватись, світова фінансова криза вплинула на їхні результати настільки, що було неминуче шукати нові рішення. Незважаючи на те, що Словаччина входить до клубу успішних держав, її громадяни отримують від цього переваги, але вихідні позиції зовнішньої політики були далеко не такими позитивними. Період між створенням суверенної демократичної

держави та вступом до євроатлантичних структур характеризувався однією фундаментальною віхою. Не було б проривних парламентських виборів восени 1998 року, важко сказати, чи Словацька Республіка знайшла б своє місце в геополітичному просторі нової Європи. Новий суб'єкт міжнародного права між 1993–1998 роками він проклав шлях до міжнародного статусу важкими інструментами. Зміна напрямку відбулася в 1998 році, коли політики спочатку почали прислухатися до голосів демократичного Заходу, потім вчитися і нарешті вони провели низку реформ, які уможливили повне включення серед штатів підтримка середовища стабільності та економічного успіху, а з іншого боку – між країнами сприяння поширенню демократії та забезпеченню миру у світі. З 2004 р. СР повноцінно бере участь і формує розвиток угруповання європейських держав і НАТО. З 2007 року громадяни Словацької Республіки мають необмежений режим пересування в межах ЄС, а з 2009 року вони платять тією ж самою валютою, що застосовується в інших країнах Союзу. Таким чином Словаччина стала успішною країною глобально діючих груп, у роботі яких вона бере активну участь. У контексті глобалізації часто кажуть, що національні держави виникають поступово, шляхом передачі повноважень багатонаціональним групам. Однак на основі цієї статті можна було продемонструвати, що Словацька Республіка отримала статус і відносно значення у світовій політиці саме на основі глобалізаційних впливів. СР як відносно невелика одиниця в порівнянні з великими державами більш гнучко і легше змогла адаптуватися до викликів глобалізації. Незважаючи на невтішні стартові позиції, Словацька Республіка змогла скористатися перевагами глобалізації на свою користь і здобула глобальне становище країни в серці Європи. Для того, щоб ця теза мала силу в наступні роки існування СР, необхідно крім активного членства в міжнародних організаціях, для ґрунтовної протидії актуальним загрозам і викликам світової політики, щоб вони не загрожували Словаччині чи її партнерам у світі.

Література:

1. Bystrický I. *Základy diplomacie*. Bratislava: Dilema, 2000. 159 s.
2. Duleba A., Lukáč P., Wlachovský M. *Zahraničná politika Slovenskej republiky – východiská, stav a perspektívy*. Bratislava: Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, 1998. 63 s.
3. Figel' J., Adamiš M. *Slovensko na ceste do Európskej únie. Kapitoly a súvislosti*. Bratislava: Zastúpenie Európskej komisie v SR, 2004. 207 s.

4. Samson I. Die Slowakei zwischen Annäherung an Moskau und Streben nach Westintegration. Köln: Bundesinstitut für ostwissenschaftliche und internationale Studien, 1997. 42 s.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-25>

MODERN EUROPEAN INTEGRATION STRATEGY OF UKRAINE

СУЧАСНА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ

Roshko S. M.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of International Economic Relations*

Rivis O. M.

*Student at the Faculty of International
Economic Relations
Uzhgorod National University
Uzhhorod, Ukraine*

Рошко С. М.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин*

Рівіс О. М.

*студент факультету міжнародних
економічних відносин
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний
університет»
м. Ужгород, Україна*

Глобалізація представляє собою комплексний процес, який об'єднує людей, корпорації та уряди з усіх куточків світу, надаючи їм глобального характеру. Цей процес, який охоплює економічну інтеграцію та стандартизацію, також включає в себе соціальні, культурні та ідеологічні виміри, маючи на меті вирішення всесвітніх викликів. Останнім часом, поряд з розумінням глобалізації як системи взаємозалежних економік, що базується на обміні товарами, послугами та капіталом, все більше уваги приділяється політичним аспектам та міжнародним відносинам. Згідно з аналізом експертів Міжнародного валютного фонду, існують чотири ключові елементи глобалізації: комерційна діяльність та угоди, мобільність капіталу та інвестицій, міграційні процеси та розповсюдження інформації та знань [1].

Інтеграційний курс України до Євросоюзу впливає з природного розвитку держави після здобуття незалежності. Історичний шлях нації та прагнення до життя у вільному, економічно стабільному та соціально відповідальному суспільстві лягли в основу цього процесу. Сьогодні